

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูและผู้บริหารของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประกอบด้วย ครู จำนวน 1,606 คน และผู้บริหารของนักเรียน จำนวน 24,025 คน รวมทั้งสิ้น 25,361 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า กำหนดขนาดโดยตาราง Krejcie and Morgan (อ้างอิงใน สิทธิ ธีรธรรม, 2542, หน้า 283) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 689 คน แล้วดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาและสัดส่วนของครูและผู้บริหารของนักเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครู 311 คน ผู้บริหารของนักเรียน 378 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 63 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 46 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 8 โรงเรียน ดังรายละเอียดปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขนาดของ โรงเรียน	ครู		ผู้ปกครองนักเรียน	
	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	525	102	6,087	96
ขนาดกลาง	841	163	12,717	200
ขนาดใหญ่	240	46	5,221	82
รวม	1,606	311	24,025	378

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะของแบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบมาตราวัดของ ลิเคิร์ท มี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตของข้อความคำถามและสร้างคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา

3. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาผลการสังเกตจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการศึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และข้อเสนอแนะในการแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญดังรายนามต่อไปนี้

4.1 รศ.ดร.ฉลอง ชาติรัฐประวีณ รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

4.2 ผศ.อรรณวุฒิ จารุสาธิต ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

4.3 นายอโณทัย ไทยวรรณศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จังหวัดพิษณุโลก

4.4 นายสมศักดิ์ ชุ่มกัลด์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 8 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดน้ำคบ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

4.5 นายชาติ ดายี่ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 8 สถานที่ทำงาน โรงเรียนคันช้างพิทยาคม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

5. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าตรงรชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาโดยใช้สูตรค่า IOC (Index of congruence)

5.1 นำข้อคำถามและเนื้อหาของจุดประสงค์การสร้างให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ลงความเห็นและให้คะแนนดังนี้

+1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 แทน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

5.2 รวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำมาปรับปรุงแก้ไขและหาความสอดคล้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาข้อตรงรชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item - Congruence:IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ปรับปรุงและแก้ไขอีกครั้ง

ให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยมีผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง IOC รายข้ออยู่ในช่วง 0.6 – 1.00 (ผลการวิเคราะห์แสดงแบบในภาคผนวก)

6. นำแบบสอบถามไปทดลอง Try Out กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 30 ข้อ

7. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 (รายละเอียดผลการวิเคราะห์แสดงในภาคผนวก)

8. นำแบบสอบถามเสนอต่อที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ขอบหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูและผู้ปกครองนักเรียนของสถานศึกษา
2. ผู้ศึกษาทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์แนบไปกับหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อมอบหมายให้ครูและผู้ปกครองนักเรียนในแต่ละโรงเรียนดำเนินการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้บริหารสถานศึกษารวบรวมส่งข้อมูลแบบสอบถามส่งที่ นางสาววิกัญญา ระบุตตร โรงเรียนคันฉิ่งพิทยาคม ตำบลคันฉิ่ง อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลกและบางส่วนผู้ศึกษาขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
4. แบบสอบถามที่ส่งไปยังสถานศึกษา จำนวน 689 ฉบับ ได้รับคืนมาจริง 689 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์
5. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวม เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รายด้านและรายรวม โดยกำหนดการแปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552, หน้า 406)
 - ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพโดยตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้สถิติตามหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) S.D.
4. สถิติ t-test
5. สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบรายคู่ด้วยค่าทดสอบเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)